

Advies

Actieplan droogte en overstromingen

Brussel, 18 februari 2019

Adviesvraag: Actieplan droogte en overstromingen – vraag naar schriftelijke input

Adviesvrager: Voorzitter CIW

Ontvangst adviesvraag: 1 februari 2019

Adviestermijn: 15 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 18 februari 2019

Contactpersoon: Annick Lamote - alamote@serv.be

De heer Bernard DE POTTER
Administrateur-generaal – Voorzitter CIW
Vlaamse Milieumaatschappij
Dokter De Moorstraat 24-26
B-9300 AALST

contactpersoon

Annick Lamote
alamote@serv.be

ons kenmerk

SERV_BR_20190218_actieplan droogte en overstromingen

Brussel

18 februari 2019

Ontwerp Actieplan droogte en overstromingen – vraag naar schriftelijke input

Mijnheer de administrateur-generaal

Op 1 februari 2019 vroeg u het SERV-secretariaat per mail¹ naar schriftelijke input op het ontwerp van het Actieplan droogte en overstromingen, dit uiterlijk tegen 15 februari. Vermits u ook input verwacht van de sectororganisaties aangesloten bij de SERV heeft het SERV-secretariaat uw vraag voorgelegd aan de sociale partners. Het korte tijdsbestek laat niet toe om een onderbouwd advies over dit ontwerp Actieplan te formuleren. De SERV formuleert wel enkele bemerkingen en aanbevelingen met oog op een efficiënt en doeltreffend consultatieproces. Sectororganisaties die dat wensen zullen apart nog concrete suggesties en aanvullingen op het ontwerp Actieplan overmaken aan het secretariaat van de CIW.

De SERV vindt het positief dat ook actoren die geen lid zijn van de CIW in een vroege fase input kunnen geven op dit ontwerpplan. De raad pleit er al lang voor om zo vroeg mogelijk in het beleidsproces – in dit geval de opmaak van een actieplan – input te kunnen geven. Hoe later in het proces om advies gevraagd wordt, des te beperkter de impact ervan is omdat het moeilijker wordt om dan nog rekening te houden met de aanbevelingen. De sociale partners stellen vast dat de VMM en de CIW recent initiatieven hebben genomen om met hun stakeholders in dialoog te treden vb. het participatietraject opgezet ter voorbereiding van de derde waterbeleidsnota, de groepsinterviews met oog op de invulling van de missie en visie van VMM 2030 en voorliggend ontwerp Actieplan droogte en overstromingen. Tot dusver beperkte het contact tussen de CIW en de leden van de SERV en van andere strategische adviesraden zich tot een jaarlijkse toelichting van het werkprogramma. De sociale partners hebben die toelichtingen niet echt als overleg- of inspraakmomenten ervaren. Daarnaast waren er de toelichtingen naar aanleiding van de periodieke adviesvragen over de eerste twee waterbeleidsnota's en stroomgebiedbeheer-plannen. De SERV ziet een tendens naar meer openheid en apprecieert de initiatieven van CIW en VMM zoals geëxpliciteerd in het deel visie²

¹ Mail van vrijdag 1 februari 2019 10:30 gericht aan Annick Lamote – alamote@serv.be

² <http://www.volvanwater.be/waterbeleidsnota-2020-2025/deel-visie/wbn3-versie-oo> - p. 35

van het ontwerp van de derde waterbeleidsnota. Ook het voornemen tot opstart van een structureel overleg met vertegenwoordigers van de landbouw en van de industrie over de problematiek van droogte en waterschaarste is positief. Desalniettemin wenst de raad een aantal aanbevelingen³ te formuleren met als doel deze openheid op een zinvolle en efficiënte manier vorm te geven ten einde het draagvlak te vergroten en de actiebereidheid van de actoren te bevorderen.

Nodig gericht uit: maatschappelijk overleg moet evenwichtig en efficiënt verlopen. Dat vergt een gerichte betrokkenheid van stakeholders. Selectiviteit op basis van duidelijke criteria is aangewezen. Welke stakeholders zijn nodig om het draagvlak van bepaalde keuzes te vergroten? Wie kan nodige informatie aanleveren? Van welke stakeholders zijn de mogelijkheden en behoeften nog onvoldoende gekend? Wie is bereid nieuwe pistes te verkennen? Tijdens het stakeholdersoverleg over de aanpak van droogte en overstromingen op 30 januari II. werd aan de deelnemers gevraagd wie/waarover betrokken moet worden. De SERV vindt deze aanpak positief.

Speel in op wat echt beweegt en werkt: wie beloftevolle ideeën en additionele engagementen bij actoren wil losweken, moet voeling hebben met wat actoren willen, wat hen hindert, beangstigt of beweegt en wat hun gedragingen effectief stuurt. Een onderzoeks- en overlegagenda moet plaats voorzien voor inventarisatie van deze hinderpalen, win-wins, cobenefits, drivers, behoeften, gedragingen. Rechtstreeks contact op het veld en in bedrijven kan helpen om voeling te krijgen met deze actoren en hun specifieke situatie.

Discussieer: laat discussie toe en beperk overlegmomenten niet enkel tot het verstrekken of verzamelen van informatie. Een stakeholderoverleg gebeurt best niet enkel om verschillende insteken te verzamelen, maar ook om die insteken te clusteren en te laten convergeren.

Laat ruimte voor beleidsbeïnvloeding: zonder mogelijkheid om impact te hebben of zonder openheid om de resultaten van overlegprocessen te respecteren, zal het animo voor actieve deelname aan de processen dalen.

Onderbouw met data: een goed onderbouwde probleemstelling die gedragen is door alle gesprekspartners is essentieel om samen naar oplossingen te zoeken. Kennishiaten moeten snel geïnventariseerd en ingevuld worden. Het Actieplan droogte en overstromingen bevat heel wat initiatieven om bijkomende data te genereren en tal van monitoringinitiatieven worden gepland. Het is belangrijk om actoren ook te betrekken bij de inventarisatie van kennishiaten. Tevens moet nagegaan worden of zij ook bij monitoring van bepaalde data een rol kunnen spelen (cfr. bepaling meetpunten MAP-meetnet).

Efficiënte processen: de overlegprocessen moeten efficiënt zijn, zodat betrokken actoren met minimale inspanningen een maximale input kunnen geven. Sociale partners en andere actoren worden niet enkel over watergerelateerde thema's bevroegd door VMM/CIW. Een tijdschema dat aangeeft wie wanneer en over welk thema zal worden geconsulteerd biedt mogelijkheid om een overlegproces goed in te plannen tussen andere werkzaamheden. Ook beknopte en overzichtelijke informatie die de betrokken actoren toelaat op een efficiënte manier inzicht te krijgen waarover input gevraagd wordt en af te wegen welke belangen voor hen op het spel staan kan behulpzaam zijn.

³ Geïnspireerd op het SERV-advies *Veel vuur voor energie- en klimaatvisies* van 10 juli 2017.

Transparantie en gelijke toegang tot informatie zijn cruciaal voor het vertrouwen tussen gesprekpartners en voor evenwichtige overlegprocessen.

Voldoende tijd: het is belangrijk om voldoende tijd te voorzien. De vooropgestelde termijn van 15 dagen laat niet toe om de gevraagde input op het Actieplan droogte en overstromingen op een onderbouwde manier aan te leveren. Het aanreiken van concrete suggesties en aanvullingen vergt tijd omdat de sectorfederaties hiervoor hun leden moeten consulteren. Binnen dit korte tijdsbestek zal de aangeleverde informatie eerder fragmentair en exemplarisch zijn.

Erkenning en feedback: actoren wensen erkenning en feedback voor hun input. Het moet vooraf duidelijk zijn waartoe de input dient en wat er achteraf effectief mee gedaan wordt. Of indien de input niet meegenomen werd, dan moet dit beargumenteerd worden. In dit verband verwijst de SERV naar de werkzaamheden binnen het overlegplatform lange termijn financiering. De deelnemers kregen nog geen feedback en zien evenmin een doorslag in waterbeleidsnota. Het is een goede zaak dat het proces nu geëvalueerd wordt. De SERV verwacht dat hierover open en transparant wordt gecommuniceerd en dat deze evaluatie ook verbetervoorstellen bevat voor een eventueel vervolgtraject.

De SERV hoopt met deze aanbevelingen de CIW en de VMM te inspireren om de lopende en geplande overleg- en consultatieprocessen te optimaliseren.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter